

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 18/01-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2001 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa Ing. P. E., bytom v B. B., zastúpeného JUDr. D. S., K., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Okresného úradu v Brezne, katastrálneho odboru, sp. zn. V-1850-53/2000 z 22. januára 2001 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť Ing. P. E. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola dňa 23. marca 2001 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa Ing. P. E., bytom v B. B., (ďalej len „navrhovateľ“), v ktorej navrhol nálezom vysloviť, že rozhodnutím Okresného úradu v Brezne, katastrálneho odboru, sp. zn. V-1850-53/2000 z 22. januára 2001 o prerušení konania o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bolo porušené jeho

základné ľudské právo garantované v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Z tohto podania vyplýva, že navrhovateľ v právnom postavení ako kupujúci uzavrel kúpnu zmluvu, podľa ktorej mal do svojho vlastníctva nadobudnúť spoluvlastnícky podiel na označenej nehnuteľnosti. Na základe tejto kúpnej zmluvy predávajúci podali návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností Okresnému úradu v Brezne, katastrálnemu odboru (ďalej len „okresný úrad“). Predávajúci následne tento návrh vzali späť s odôvodnením, že na Okresnom súde v Brezne pod sp. zn. 2 C 113/00 prebieha súdne konanie, ktorého predmetom je určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, ktorými prevádzané nehnuteľnosti nadobudli do svojho vlastníctva. Navrhovateľ s týmto späťvzatím návrhu nesúhlasil a túto skutočnosť písomne oznámil okresnému úradu. Okresný úrad však napadnutým rozhodnutím podľa § 23 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) konanie prerušil s odôvodnením, že „na nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom prevodu, je v katastri zapísaná poznámka – začatie súdneho konania o neplatnosti kúpnej zmluvy“. V tomto súdnom konaní bol však v rámci odvolacieho konania návrh na určenie neplatnosti zmluvy vzatý späť.

Navrhovateľ uviedol, že ako nadobúdateľovi vlastníckeho práva k veci podľa § 132 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) mu vznikajú oprávnenia upravené v § 123 OZ. Uvedená poznámka v žiadnom prípade nebráni vlastníčkovi, aby podľa § 132 OZ s nehnuteľnosťou mohol nakladať, a nemôže brániť v naplnení práva nadobúdateľa na vlastníctvo, tak ako to upravuje v čl. 20 ods. 1 ústava. Uvedeným rozhodnutím okresného úradu došlo aj k porušeniu čl. 20 ods. 4, pretože sa mu nezákonne obmedzil výkon vlastníckeho práva.

Navrhovateľ k podaniu pripojil napadnuté rozhodnutie a ďalšie písomnosti, na ktoré sa v sťažnosti odvolával.

II.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ustanovenie § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ustanovuje niekoľko podmienok, ktoré musia byť pri predbežnom prerokovaní návrhu splnené na jeho prijatie na ďalšie konanie. Jednou z nich je aj požiadavka, aby návrh nebol zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva a slobody občanov, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Navrhovateľ tvrdil, že rozhodnutím okresného úradu – katastrálneho odboru, z 22. januára 2001 o prerušení konania o povolení vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností z kúpnej zmluvy uzatvorenej 3. novembra 2000 došlo k porušeniu jeho vlastníckeho práva garantovaného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy (navrhovateľ výslovne žiadal vysloviť len porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy).

Z výroku napadnutého rozhodnutia okresného úradu vyplýva, že sa konanie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností prerušuje „v zmysle paragrafu 23 zákona číslo 162/95 Z. z. na dobu 30 dní“. V jeho odôvodnení sa však uvádza, že sa toto konanie prerušilo až do doby ukončenia súdneho konania o neplatnosti kúpnej zmluvy (sp. zn. 2 C 113/00). Z poučenia o opravnom prostriedku uvedenom v rozhodnutí okresného úradu vyplýva, že sa proti rozhodnutiu o prerušení konania nemožno odvolať.

Z rozsudku Okresného súdu v Brezne č. k. 2 C 113/00-168 z 11. augusta 2000 vyplýva, že súdne konanie o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy sa začalo na návrh piatich žalobcov proti trom žalovaným, z ktorých dvaja boli účastníkmi (na strane predávajúcich)

tej kúpnej zmluvy, na základe ktorej sa na návrh predávajúcich začalo predmetné konanie o povolenie vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v prospech navrhovateľa. O stave tohto súdneho konania navrhovateľ uviedol, že proti uvedenému rozsudku, ktorým bolo o. i. určené, že kúpna zmluva z 18. októbra 1999 je neplatná, bolo podané odvolanie a že v rámci odvolacieho konania žalobcovia vzali svoj návrh na určenie neplatnosti zmluvy späť. Z návrhu nevyplýva, či a ako bolo odvolacím súdom o tomto späťvzatie návrhu na začatie konania rozhodnuté. Navrhovateľ pripojil k sťažnosti fotokópiu tohto späťvzatie, z ktorej vyplýva, že späťvzatie návrhu vo veci sp. zn. 2 C 113/00 bolo podpísané žalobcami a doručené Okresnému súdu v Brezne 31. januára 2001.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok (...).

Podľa § 23 ods. 1 katastrálneho zákona katastrálne konanie sa preruší, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke, ak je na rozhodnutie potrebný znalecký posudok, ak nebol zaplatený správny poplatok, ak bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote predložil verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, alebo aby odstránil nedostatky návrhu, prípadne jeho príloh.

Článok 127 ústavy na konanie pred ústavným súdom vyžaduje, aby individuálnym správnym aktom (rozhodnutím orgánu štátnej správy alebo územnej samosprávy) bolo priamo porušené konkrétne základné právo alebo sloboda občana, ktorých ochrany sa domáha (mutatis mutandis I. ÚS 47/95, I. ÚS 63/97). V danom prípade sa navrhovateľ domáhal ochrany vlastníckeho práva garantovaného v čl. 20 ústavy, ktoré podľa jeho názoru bolo porušené rozhodnutím okresného úradu o prerušení konania o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech navrhovateľa. Ústavný súd sa s týmto názorom nestotožňuje.

Podľa katastrálneho zákona sa v katastrálnom konaní zapisujú o. i. práva k nehnuteľnostiam (§ 22 ods. 1). Práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv (...) sa zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 28 ods. 1). Vklad je úkon katastrálneho úradu; vkladom vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam (§ 5

ods. 1). Právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia katastrálneho úradu o jeho povolení (§ 28 ods. 3). Konanie o povolení vkladu sa začína na návrh vlastníka alebo inej oprávnenej osoby (§ 30 ods. 1). Katastrálny úrad preskúma platnosť zmluvy (...), a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou (...) (§ 31 ods. 1). Ak sú podmienky na vklad splnené, katastrálny úrad vklad povolí; inak návrh zamietne (...) (§ 31 ods. 2). Proti rozhodnutiu (o zamietnutí vkladu) možno podať odvolanie. Ak katastrálny úrad podanému odvolaniu nevyhoví v celom rozsahu, o odvolaní rozhodne súd (§ 31 ods. 7).

Napadnutým rozhodnutím sa nerozhodlo o právach navrhovateľa k nehnuteľnostiam z uzavretej zmluvy, začaté konanie o povolení vkladu sa neskončilo ani zamietnutím podaného návrhu, ani nebolo zastavené. Konanie bolo prerušené na dobu 30 dní, resp. na dobu do ukončenia súdneho konania. Nemožno teda povedať (a navrhovateľ to ani netvrdil), že sa rozhodnutím katastrálneho úradu o prerušení konania už rozhodlo o vlastnom predmete podaného návrhu na zapísanie práva navrhovateľa z uzavretej kúpnej zmluvy do katastra vkladom k dotknutým nehnuteľnostiam. Napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím procesnej povahy, ktorým sa neodmietla ochrana vlastníckemu právu navrhovateľa ani sa inak nezasiahlo do práva garantovaného v čl. 20 ústavy.

Za odmietnutie ochrany vlastníctva navrhovateľa nemožno považovať samotnú skutočnosť, že takéto rozhodnutie bolo vydané. Ide o zákonom ustanovený procesný postup. Zo skutočností uvedených navrhovateľom nevyplýva, že by v danej veci zvolený postup katastrálnym úradom vybočil z rámca zákonom stanovených podmienok. Pokiaľ navrhovateľ uvádzal, že návrh bol už vzatý späť, stalo sa tak evidentne až po rozhodnutí o prerušení konania. Okrem toho o tomto späťvzátí ešte musí rozhodnúť odvolací súd, nakoľko k nemu došlo už po rozhodnutí súdu prvého stupňa (§ 208 Občianskeho súdneho poriadku). Navrhovateľ netvrdil, že takéto rozhodnutie už bolo vydané.

Podľa názoru ústavného súdu ústavnoprávny problém ochrany vlastníctva podľa čl. 20 ústavy nemohol v danej veci vzniknúť ani s ohľadom na dobu, ktorá od vydania napadnutého rozhodnutia až do podania predmetného návrhu uplynula.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V K. 19. apríla 2001